

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО, МЛАДЕЖТА И НАУКАТА

С Т А Н Д А Р Т

**ЗА ОБУЧЕНИЕ НА КАНДИДАТИ ЗА
ПРИДОБИВАНЕ НА ПРАВОСПОСОБНОСТ ЗА
УПРАВЛЕНИЕ НА МОТОРНИ ПРЕВОЗНИ СРЕДСТВА ОТ
КАТЕГОРИЯ “АМ”**

София, 2012 г.

1. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

1.1. Този стандарт определя държавните изисквания, отнасящи се до организацията, провеждането и контрола на обучението и съдържанието на изпита на лицата, желаещи да придобият правоспособност за управление на моторни превозни средства (МПС) от категория "АМ".

1.2. Този стандарт се прилага задължително от лицата, получили, разрешение за обучение на кандидати за придобиване на правоспособност за управление на МПС от категория "АМ".

1.3. Стандартът е съобразен с изискванията на:

- Директиви 91/439, 2000/56 и 2006/126 на Европейския съюз (ЕС), относно свидетелствата за управление;
- Закона за движението по пътищата (ЗДвП);
- Закона за професионалното образование и обучение (ЗПОО);
- Закона за народната просвета;
- Наредбата по чл.152, ал.1, т.2, ЗДвП (Наредба № 36 за изискванията за психологическа годност и условията и реда за провеждане на психологическите изследвания на кандидати за придобиване на правоспособност за управление на МПС, на водачи на МПС и на председатели на изпитни комисии и за издаване на удостоверения за регистрация за извършване на психологически изследвания);
- Наредбата по чл.152, ал.1, т.3, ЗДвП (Наредба № 37 за условията и реда за обучение на кандидатите за придобиване на правоспособност за управление на МПС и условията и реда за издаване на разрешение за тяхното обучение);
- Наредбата по чл.152, ал.1, т.4, ЗДвП (Наредба № 38 за условията и реда за провеждането на изпитите на кандидатите за придобиване на правоспособност за управление на МПС и реда за провеждане на проверочните изпити);
- Наредбата по чл.152, ал.1, т.1, ЗДвП (Наредба № 39 за изискванията към водачите на МПС от различните категории и подкатегории).

2. ПРАВА НА ЛИЦАТА, ПРИТЕЖАВАЩИ ПРАВОСПОСОБНОСТ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА МПС ОТ КАТЕГОРИЯ "АМ"

2.1. Лице с правоспособност за категория "АМ" има право да управлява мотопеди - двуколесни или триколесни превозни средства с конструктивна максимална скорост не по-висока от 45 km/h, както са определени в чл. 149, ал. 1, т. 1, букви "б" и "г" ЗДвП (категория L1e и категория L2e), с изключение на тези с конструктивна максимална скорост, по-малка или равна на 25 km/h, и леки четириколесни превозни средства, както са определени в чл. 149, ал. 1, т. 1, буква "л" ЗДвП (категория L6e).

2.2. Придобитата правоспособност за управление на МПС от категория "АМ" дава възможност за задоволяване на лични потребности и за заемане на длъжности, изискващи притежаването на тази правоспособност.

3. ИЗИСКВАНИЯ КЪМ КАНДИДАТИТЕ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ПРАВОСПОСОБНОСТ

3.1. Кандидатът за придобиване на правоспособност за управление на МПС от категория „АМ“ трябва:

- да е на възраст не по-малко от 16 години;
- да отговаря на изискванията за физическа годност, определени в Наредбата по чл.152а ЗДвП;
- да е завършил основно образование.

3.2. При започване на обучението кандидатът трябва да е на възраст не по-малко от 15 години и 11 месеца.

3.3. Кандидат, загубил правоспособността си за управление на МПС по реда на чл. 157, ал. 4 ЗДвП, подлежи на изследване за психологическа годност. Ако при това изследване се установи, че не отговаря на изискванията, определени с Наредба № 36, той не се допуска до обучение.

3.4. Когато по време на обучението или при изпита се установят признаци, че кандидатът за придобиване на правоспособност не отговаря на изискванията на Наредба № 36 и Наредбата по чл. 152а, ЗДвП, кандидатът трябва да премине съответно психологическо изследване или медицински преглед. Когато се установи, че кандидатът не отговаря на изискванията, обучението се прекратява или той не се допуска до изпит.

4. ХАРАКТЕРНИ ОСОБЕНОСТИ НА УСЛОВИЯТА, ПРИ КОИТО ВОДАЧЪТ УПРАВЛЯВА МПС ОТ КАТЕГОРИЯ “АМ”

Условията, при които водачът управлява МПС от категория “АМ” се характеризират със следните особености:

- непрекъснатата промяна на пътнотранспортната обстановка;
- сложни пътни условия, с голямо разнообразие на използваните средства за организация и регулиране на движението, динамичност на транспортните потоци и други;
- интензивно движение по пътищата, с наличието на “върхови” часове в натоварването, задръствания, извънредни обстоятелства и други;
- необходимост от едновременно възприемане на голям брой сигнали и обекти;
- многобройни и разнообразни дразнителни фактори, които изискват бързо превключване на вниманието;
- недостатъчна устойчивост (в сравнение с автомобилите);
- директно въздействие на атмосферните условия;
- преобладаващо седящо положение със сгънато тяло;
- постоянно протегнати напред ръце, което затруднява дишането и нарушава нормалната циркулация на кръвта;
- еднообразно положение на тялото на водача, което води до ускорено настъпване на умора;
- при продължително време на управление се намалява общата двигателна дейност на водача и се натоварват само определени мускулни групи, което изисква осигуряването на почивки за водача;
- повишен риск от злополуки
- при пътнотранспортно произшествие, водачът е изложен на преки поражения.

5. ЦЕЛИ НА ОБУЧЕНИЕТО

5.1. Глобалната цел е обучаваният да придобие знания и умения за безопасно управление на превозното средство и поведение, с което да не застрашава живота и здравето на хората, да не създава опасност за движението, да не причинява имуществени вреди и да опазва околната среда.

5.2. Конкретните цели на обучението са придобиване на знанията, уменията и поведението за безопасно управление, съгласно изискванията към водачите на МПС, определени в Наредба № 39.

5.2.1. По време на обучението кандидатът трябва да придобие знания за:

- различните видове пътища и техните характеристики;
- правилата за движение по пътищата (за предимство, забрани, ограничения на скоростта и т.н.);
- разпоредбите, отнасящи се до сигнализацията с пътни знаци, светлинни сигнали, пътна маркировка и другите средства, използвани за регулиране на движението по пътищата;

- основните принципи, свързани с определяне на безопасната дистанция между превозните средства, спирачния път и сцеплението с пътя при различни метеорологични условия, състояние на пътното платно и часове на денонощието;
- рисковете, свързани с управлението на МПС при различни състояния на пътното платно и по специално зависимостта им от метеорологичните условия и различните часове на денонощието и елементите на пътя, при които има опасност от подхлъзване;
- значението за безопасността на движението на бдителността на водача и съобразяването с действията на другите участници в движението;
- значението за безопасността на движението на психомоторните функции (усещане, преценка и вземане на решение) и по-специално на времето за реакция и промените в поведението на водача, свързани с въздействието на алкохол, наркотици и медикаменти, емоционални състояния и преумора;
- рисковете, свързани с агресивното поведение (обусловено от нетърпение, раздразнение, враждебност и/или стремеж за икономия на време и други);
- рисковете, свързани с характерните особености в поведението на другите участници в движението и особено на най-уязвимите, каквито са децата, пешеходците, лицата с намалени двигателни възможности и велосипедистите;
- рисковете, свързани с движението по пътищата на различни видове превозни средства и различния обхват на видимостта, която имат техните водачи; видимост на водачите на двуколесни превозни средства;
- изискваните документи, във връзка с използването на МПС;
- предпазните мерки, които трябва да вземе при слизане от превозното средство;
- основните възли и уредби на мотопеда свързани с безопасността на движението;
- факторите за сигурност, свързани с МПС и превозваните пътници;
- причините за пътнотранспортните произшествия и правилата за поведение на водача в случай на пътнотранспортно произшествие – поставяне на предупредителни знаци, съобщаване за произшествието и други действия, и мерките, които трябва да вземе, ако това се налага, за да помогне на пострадалите при произшествието;
- правилата за експлоатация на мотопеда, свързани с опазването на околната среда и оптималната консумация на гориво;
- проверка на състоянието на уредбите и възлите, които имат значение за безопасността на движението /гумите, светлините, уредбата за управление, спирачната уредба, веригата, устройството за звуков сигнал и пътепоказателите/;
- защитното оборудване при управление на мотопед – защитна каска, ръкавици;
- регулиране на огледалото за виждане назад.

5.2.2 В резултат на обучението кандидатът за придобиване на правоспособност, трябва да има следното поведение:

- да спазва законовите разпоредби и по-специално тези, които имат за цел недопускане на пътнотранспортни произшествия и осигуряване безопасност на пътното движение;
- да предвижда и разпознава опасните ситуации в пътното движение, да преценява тяхната сериозност и да реагира адекватно при възникването им;
- да не създава опасни ситуации;
- да открива техническите неизправности, които застрашават безопасността на движението и взема съответните за това мерки;
- да се съобразява с всички фактори, които влияят върху неговото поведение, за да осигурява във всеки момент от управлението на превозното средство условия за максимална сигурност;
- да не застрашава сигурността на участниците в движението и да бъде внимателен и предпазлив към уязвимите участници, каквито са пешеходците и водачите на двуколесни пътни превозни средства;
- да контактува с останалите участници в движението чрез позволените от закона начини;

- да спазва нарежданията на органите, които регулират и контролират движението;
- да проявява уважение към другите участници в движението.

6. ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА И СЪДЪРЖАНИЕ НА ОБУЧЕНИЕТО

6.1. Обучението е изградено на модулен принцип и се извършва по единна за категорията учебна документация.

6.2. Обучението е само теоретично. Съдържанието на обучението е организирано в един модул - АМ/ТО “Безопасност на движението по пътищата”.

6.3. Лицата, които кандидатстват за придобиване на правоспособност за управление на МПС от категория „АМ”, преминават теоретично обучение и полагат вътрешен теоретичен изпит.

6.4. Лицата загубили правоспособността си за управление на МПС от категория “АМ” по реда на чл. 157, ал. 4 от ЗДвП преминават обучение, което обхваща съдържанието на модул АМ/ТО “Безопасност на движението по пътищата” и полагат вътрешен теоретичен изпит.

6.5. Обучението се провежда в учебен кабинет, в който за всеки обучаван трябва да е осигурено работно място съгласно изискванията на Наредба № 37 и възможност за работа със съответните учебни материали и помагала.

Кабинетът трябва да е оборудван с материали за онагледяване на учебния процес, съгласно изискванията на настоящия стандарт.

6.6. След провеждане на обучението обучаваният трябва да притежава знания за:

- видовете превозни средства, различните участници в движението и пътища, по които те се движат;
- средствата, използвани за сигнализиране и регулиране на движението по пътищата;
- правилата за движение по пътищата;
- факторите, които оказват влияние върху поведението на водачите;
- задълженията и отговорностите на водачите на превозните средства;
- правилата за поведение на водача при пътнотранспортно произшествие.

6.7. Задължителното обучение приключва след преминаване на предвиденото в модула учебно съдържание.

7. ЗАДЪЛЖИТЕЛНА ДОКУМЕНТАЦИЯ, ИЗПОЛЗВАНА ПРИ ОБУЧЕНИЕТО

Всяко лице, притежаващо разрешение за обучение, е длъжно да води и издава следните документи:

7.1. „Регистър на кандидатите за придобиване на правоспособност” - Приложение № 1 (размери не по-малки от 340 x 240 мм).

Кандидатите се записват последователно, по реда на приемането им за обучение и/или явяване за изпит. Номерацията е във възходящ ред, като за всяка календарна година номерацията започва отначало.

Всеки регистър се заверява с подпис и печат от лицето, получило разрешение за обучение и от съответния областен отдел „Контролна дейност - ДАИ”. (ОО „КД - ДАИ”). Той се съхранява 5 (пет) години след последното вписване.

При прекратяване на дейността “обучение на кандидати за придобиване на правоспособност за управление на МПС” преди този срок, регистърът се предава за съхранение в съответния областен отдел „Контролна дейност - ДАИ”.

7.2. “Учебен дневник за теоретично обучение” - Приложение № 2 (формат не по-малък от А5).

Всеки дневник се заверява с подпис на ръководителя и печат на учебния център и се съхранява 2 (две) години след последното вписване.

7.3. Месечен график на занятията в кабинета по теоретично обучение - Приложение № 3 (формат не по-малък от А4).

В графика, в дните и часовете, в които ще се провежда теоретично обучение, се посочва номера на групата, с която ще се провежда обучението.

Графикът се поставя на видно и достъпно по всяко време място и може да се сваля след изтичане на последния ден от месеца.

7.4 „Учебен картон” на кандидата за придобиване на правоспособност за управление на МПС - Приложение № 4 (формат не по-малък от А5).

Учебният картон се издава от учебния център и се съхранява 2 (две) години.

7.5. “Учебна книжка” на кандидата за придобиване на правоспособност за управление на МПС - Приложение № 5 (формат не по-малък от А5).

Учебната книжка се издава от учебния център.

7.6. “Удостоверение за допускане до теоретичен изпит”, съгласно Наредба № 37 - Приложение № 6 (формат А5).

Формата и съдържанието на използваните документи по т. 7.1, 7.2, 7.3, 7.4 и 7.6 трябва да бъде съгласно съответните приложения.

8. ОРГАНИЗАЦИОННО-МЕТОДИЧЕСКИ ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ОБУЧЕНИЕТО

Обучението на кандидатите за придобиване на правоспособност за управление на МПС се организира и провежда в учебни центрове отговарящи на изискванията на Наредба № 37.

8.1. Задължителното обучение, на което подлежат кандидатите за придобиване на правоспособност за управление на МПС, се провежда в присъствена форма.

8.2. Обучението за придобиване на правоспособност за управление на МПС от категория “АМ” може да започне най-рано 1 месец, преди кандидатът да е навършил 16 - годишна възраст.

8.3. Преди започване на обучението, на всеки кандидат за придобиване на правоспособност се издават учебен картон и учебна книжка. Те се номерират с номера, под който кандидатът е записан в регистъра по т. 7.1. и се заверяват с подпис на ръководителя и печат на учебния център.

8.4. Обучението може да се организира групово или индивидуално. Индивидуално обучение започва в дни, различни от тези, в които започва груповото обучение.

8.5. При груповото обучение в една група се включват до 16 лица. Когато кандидат е отсъствал от някоя от темите, той може да премине обучението допълнително - с друга група или като индивидуално обучение.

Допуска се кандидатите да преминат обучението, като посещават теоретичното обучение по модула „Безопасност на движението по пътищата” в група за теоретично обучение за придобиване на правоспособност за управление на МПС от категориите А, А2, А1, В, В1, Ткт или Ттм, като преминат допълнително и обучение по т. II от тема 3 от модула за обучение за категория АМ.

8.6. Провеждането на индивидуално теоретично обучение се допуска след писмено уведомяване на началника на съответния ОО „КД - ДАИ”, като се съобщават имената на кандидата и датите и часовете, на които ще се провежда обучението за следващите седем дни.

8.7. Учебните занятия се обявяват предварително в месечния график на кабинета, в който ще се провеждат.

Най-късно на първото занятие на всяка учебна група, в графика се отбелязват датата и часовете на неговото провеждане. Не по-късно от следващия ден на това занятие в графика се нанасят занятията за следващите седем дни.

В графика се вписват и датите и часовете, на които ще се провежда индивидуално обучение.

При необходимост от промяна в графика, тя се обявява, преди провеждане на занятието, което се отлага. За целта в графика се вписва забележка, заверена с подпис на ръководителя и печат на учебния център.

8.8. Обучение не може да надвишава 6 учебни часа за денонощие.

8.9. Продължителността на учебните часове е 45 минути, като се осигурява време за почивка между часовете, минимум 10 минути; допуска се обучението да се организира на учебни блокове с продължителност от 2 учебни часа.

8.10. При груповото обучение преподавателят отразява в учебния дневник по т. 7.2 проведеното от него занятие, като отбелязва датата, началния и крайния час на занятието и преподадените теми. За всеки учебен час преподавателят отразява в дневника присъствието или отсъствието на всеки от обучаваните.

При индивидуалното обучение проведените занятия се отразяват в допълнителна учебна книжка по т. 7.5 издадена за обучавания кандидат. След всяко занятие в графа „Забележка” от учебната книжка срещу преподадените теми преподавателят вписва датата, началния и крайния час на занятието и се подписва. След приключване на обучението допълнителната учебна книжка се прилага към учебния картон на кандидата.

8.11. По искане на кандидата по време на обучението преподавателят отразява в учебната книжка нивото на неговата подготовка.

8.12. След преминаване на обучението кандидатът полага вътрешен изпит.

8.13. След успешно полагане на вътрешния изпит на кандидата се издава удостоверение за допускане до теоретичен изпит.

8.14. След всеки вътрешен изпит, резултатът от изпита се нанася в учебния картон. По искане на обучавания резултатът се нанася и в учебната книжка.

8.15. Вътрешните изпити се полагат в учебния център, в който кандидатът е завършил обучението.

8.16. Номерата на издаваните удостоверения за допускане до теоретичен изпит се образуват като пред номера под който кандидатът е записан в регистъра по т. 7.1, се поставя главна буква „Г”.

8.17. Когато кандидат, започнал обучение в един учебен център, желае да продължи обучението си в друг учебен център и не е преминал всички теми от модула за теоретично обучение, учебният център, който го е обучавал отразява преподадените теми в учебната книжка и я заверява с подпис на ръководителя и печата на учебния център.

8.18. Лицата, получили разрешение за обучение на кандидати за придобиване на правоспособност за управление на МПС, трябва да осигурят безопасни условия за обучение и да организират и провеждат необходимите инструктажи на обучаваните лица.

9. ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ПРЕПОДАВАТЕЛИТЕ

Преподавателите, които извършват обучението на кандидатите за придобиване на правоспособност за управление на МПС от категория “АМ”, трябва да отговаря на изискванията, определени в Наредба № 37.

10. ИЗИСКВАНИЯ КЪМ МАТЕРИАЛНАТА БАЗА

10.1. Материалната база, използвана при обучение на кандидатите за придобиване на правоспособност за управление на МПС от категория "АМ", трябва да отговаря на изискванията определени в Наредба № 37.

10.2. Помещението, използвано за учебен кабинет, трябва да има необходимите учебно-технически средства и/или дидактически материали, с които по модула М/ТО "Безопасност на движението по пътищата" се онагледяват:

- основните понятия във връзка с пътищата, превозните средства и участниците в движението;
- сигналите на регулировчика;
- различните видове пътни светофари, пътни знаци, пътна маркировка и други средства за сигнализиране и тяхното използване;
- правилата за разположение на нерелсовите ППС върху пътя;
- правилата във връзка със скоростта на движение, дистанцията между превозните средства и спирането;
- различните маневри;
- сигналите подавани от участниците в движението;
- правилата, прилагани при преминаване през кръстовище, пътен възел, тунел, стеснен участък от пътя, жп прелез;
- правилата, които трябва да се спазват при преминаване покрай спирка на превозните средства от редовните линии за обществен превоз на пътници;
- различните символи върху арматурното табло на МПС;
- правилата във връзка с престоя и паркирането на превозните средства;
- общо устройство на мотопеда;
- различни начини за обезопасяване на ПТП;
- документите на водача и МПС (свидетелство за управление на МПС и контролния талон към него, свидетелство за регистрация на МПС, знак за преминал периодичен преглед за техническа изправност, застрахователна полица „Гражданска отговорност”, протокол за регистриране на ПТП без участието на контролните органи);
- документите във връзка с дейността на контролните органи (акт за установяване на административно нарушение, наказателно постановление, фиш).

11. ТЕКУЩ КОНТРОЛ, ВЪТРЕШЕН ИЗПИТ

11.1. Цел на текущия контрол.

В процеса на обучението:

- да се установи съответствието между придобитите на определения етап от обучението знания, умения и поведение и изискванията към водачите на моторни превозни средства от съответната категория определени в Наредба № 39;
- обучаваният и обучаващият да получат информация за това, какво е необходимо да се промени в процеса на обучението, за постигане на крайните резултати.

11.2. Цел вътрешния изпит.

При вътрешния изпит целта е да се установи степента на съответствие между придобитите от кандидата знания, умения и поведение, и изискванията към водачите на МПС от категория „АМ” определени в Наредба № 39.

11.3. Система за оценяване.

- при текущия контрол - точкова система за оценяване;
- при вътрешния теоретичен изпит - двубална система “да/не”.

11.4. Средства за оценяване.

- при текущия контрол на обучението – тестове;
- при вътрешния теоретичен изпит – тестове;

11.5. Провеждане на текущия контрол.

Текущият контрол се провежда от преподавателя в процеса на обучението.

За проверка и затвърдяване на знанията, по преценка на преподавателя, се извършва текущ контрол:

- преди всяка тема, върху въпроси от предходната тема или
- преди всяко занятие, върху въпроси от темите на предходното занятие, или
- след преминаване на предварително определена група теми.

Обучаваните решават тестове, които те самите проверяват и оценяват с помощта на преподавателя. Грешките, които са допуснали обучаваните се анализират и разясняват от преподавателя.

11.6. Провеждане на вътрешния изпит

Вътрешният изпит се провежда от ръководителя на учебната дейност или определен от него преподавател от учебния център.

Вътрешните теоретичните изпити се провеждат чрез решаване на тест на хартиен носител или по електронен начин. Съдържанието на тестовете отговаря на изискванията на Наредба № 38 към тестовете за провеждане на изпитите за придобиване на правоспособност. Попълването на теста, оценката на теста и продължителността на вътрешния изпит са съгласно изискванията на нормативната уредба за провеждане на изпитите за придобиване на правоспособност, без да се спазва изискването за анонимност.

Резултатът от проведения вътрешен изпит се отразява в учебния картон. При отрицателна оценка кандидатът трябва да положи нов вътрешен изпит.

Изпитният тест, с който обучаваният успешно е положил вътрешния изпит, се прилага към учебния картон на кандидата и се съхранява в учебния център за срок от две години.

Когато тестът се решава по електронен начин, към учебния картон се прилага карта за успешно преминал вътрешен изпит, която съдържа трите имена на кандидата и номера, под който е записан в регистъра, списък на въпросите в теста (с номер на темата и номер на въпроса в нея), върху който са отбелязани грешните отговори, оценката, дата и подпис на кандидата и име, фамилия и подпис на преподавателя, провел изпита.

12. ИЗПИТ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ПРАВОСПОСОБНОСТ.

12.1. Лицата, които кандидатстват за придобиване на правоспособност за управление на МПС от категория „АМ” полагат теоретичен изпит.

12.2. Цел на изпита.

След завършване на обучението да се установи съответствието между придобитите от кандидата знания, умения и поведение, и изискванията към водачите на МПС от категория „АМ” определени в Наредба № 39.

12.3. Система за оценяване при изпита – точкова система.

12.4. Средства за оценяване при изпита – тестове.

12.5. Провеждане на изпита

Изпитът за придобиване на правоспособност за управление на МПС се провежда при условия и по ред, определени в Наредба № 38.

12.5.1. Съдържание на изпита.

Теоретичният изпит се провежда писмено, чрез тест или чрез електронен тест.

По време на теоретичния изпит трябва да бъдат проверени знанията на кандидата за:

- характеристиките на различните видове пътища и специфичните опасности при движение по тях;
- правилата за разположение на нерелсовите ППС върху пътя;
- маневрите, които могат да извършват водачите на различните пътни превозни средства;
- сигналите, подавани от участниците в движението;
- правилата във връзка с престоя и паркирането на превозните средства; правилата за спиране на МПС при повреда и неговото сигнализиране;
- правилата за преминаване през кръстовище, пътен възел, тунел, стеснен участък от пътя, жп прелез;
- правилата, които трябва да се спазват при преминаване покрай спирка на превозните средства от редовните линии за обществен превоз на пътници и при движение в “жилищна зона”;
- специалните правила за някои участници в движението;
- различните видове пътни светофари, светлинните сигнали, сигналите на регулировчика, пътните знаци, пътната маркировка и другите средства за сигнализиране;
- нормите във връзка със скоростта на движение, дистанцията между превозните средства и спирането;
- рисковете, свързани с управлението на МПС при различни състояния на пътното платно и зависимостта им от атмосферните условия и различните часове на денонощието;
- влиянието на умората, алкохола и упойващите вещества върху поведението на водача, както и рисковете, свързани с агресивното поведение;
- специфичните особености на другите участници в движението, рисковете във връзка с това за пътното движение и по-специално рисковете във връзка с най-уязвимите участници – децата, пешеходците, водачите на двуколесни превозни средства и хората с ограничена подвижност;
- рисковете, свързани с особеностите в управлението на различните видове превозни средства и различния обхват на видимост, който имат техните водачи;
- предпазните мерки, които трябва да вземе при слизване от превозното средство;
- факторите за сигурност, свързани с превозното средство и превозваните пътници;
- основните възли, агрегати и уредби на превозното средство свързани с безопасността на движението;
- задълженията на водача; документите, изисквани във връзка с използваното превозно средство;
- административнонаказателната отговорност на водачите и принудителните административни мерки, които могат да налагат контролните органи;
- причините за пътнотранспортните произшествия и правилата за поведение при ПТП;
- мерките, които трябва да се вземат, за да се помогне на пострадали при пътнотранспортно произшествие;
- правилата за експлоатация на МПС, свързани с опазването на околната среда и оптималната консумация на гориво.

13. ПРОЦЕДУРА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА УЧЕБНАТА ДОКУМЕНТАЦИЯ

13.1. При необходимост от изменение или допълнение на учебната документация се прави мотивирано предложение до министъра на образованието и науката.

13.2. Експертна комисия, назначена със заповед на министъра на образованието и науката, разглежда направените предложения и оценява кои от тях следва да бъдат отразени в учебната документация.

13.3. На основание направената оценка от експертната комисия се подготвя проект на съответната част от учебната документация, която се утвърждава от министъра на образованието и науката.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. С учебната документация за обучение на кандидати за придобиване на правоспособност за управление на моторни превозни средства от категория “АМ” се въвеждат изисквания на Директива 2006/126/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 20 декември 2006 г. относно свидетелства за управление на превозни средства (ОВ L 403, 30.12.2006 г., стр. 18 - 60).

§ 2. Учебната документация за обучение на кандидати за придобиване на правоспособност за управление на моторни превозни средства от категория “АМ” влиза в сила от 19 януари 2013 г.